

Smernica č. 13/2005-R
z 31. augusta 2005
o bibliografickej registrácii a kategorizácii publikačnej činnosti a ohlasov

Gestorský útvar: Sekcia vysokých škôl, tel.: 02/59374218

č. CD -2005-19526/26881-1:sekr.

Ministerstvo školstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa § 102 ods. 2 písm. a) zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v nadväznosti na § 8 ods. 2 písm. c) zákona č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej (ďalej len „zákon“) v znení neskorších predpisov vydáva túto smernicu ako rezortný predpis.

Čl. 1
Úvodné ustanovenia

(1) Podľa zákona vyplýva akademickým knižniciam na vysokých školách povinnosť bibliografickej registrácie publikačnej činnosti vysokoškolských učiteľov, výskumných pracovníkov a doktorandov vysokej školy.

(2) Smernica zabezpečuje jednotný postup pri registrovaní a vykazovaní publikačnej činnosti, vymedzuje predmet bibliografickej registrácie, definuje základné pravidlá a kategórie publikácií a ohlasov.

Čl. 2
Predmet bibliografickej registrácie

(1) Predmetom bibliografickej registrácie sú verejne publikované a prístupné dokumenty a ohlasy na publikované dokumenty.

(2) Verejne publikovaný dokument je dielo intelektuálneho, inštruktívneho, informatívneho, alebo umeleckého charakteru, ktoré je reprodukované vo viacnásobných exemplároch, má ľubovoľnú formu alebo nosič a je určené na predaj, požičiavanie alebo bezplatnú distribúciu, všeobecnú alebo obmedzenú.

(3) Pri knihách, zborníkoch a časopisoch sa za dolnú hranicu verejného publikovania považuje 50 exemplárov. Pre dizertačné a habilitačné práce, výskumné správy a elektronické dokumenty sa požaduje ako minimálna podmienka zverejnenia dostupnosť dokumentu v akademickej knižnici alebo v univerzitnej počítačovej sieti.

(4) Dokument sa pokladá za zverejnený, ak je trvale dostupný vo verejnej distribučnej sieti alebo v inštitúcii typu knižnica, archív a pod.

(5) Za ohlasy sa považujú citácie, recenzie alebo umelecké kritiky na publikované dielo.

Čl. 3

Základné pravidlá bibliografickej registrácie

- (1) Publikačná činnosť sa bibliograficky registruje v príslušnej akademickej knižnici a vykazuje
 - a) zamestnancom vysokej školy, ktorí vykonávajú prácu na ustanovený pracovný čas podľa osobitného predpisu,¹⁾
 - b) študentom v dennej forme doktorandského štúdia.
- (2) Pre účely habilitačného a inauguračného konania sa osobitne registruje a vykazuje v predmetnej akademickej knižnici i publikačná činnosť všetkých uchádzačov o vedecko-pedagogické tituly na príslušnej vysokej škole (aj napriek tomu, že s vysokou školou nie sú v pracovno-právnom vzťahu).
- (3) Ak sa registruje publikačná činnosť uchádzača o vedecko-pedagogický titul inej štátnej príslušnosti ako slovenskej, tak pri určovaní teritoriality práce a ohlasov je rozhodujúci štát, kde je tento uchádzač v pracovno-právnom vzťahu.
- (4) Ak interný zamestnanec vysokej školy publikuje s pracovníkom z iného štátu, ktorý sa uchádza o vedecko-pedagogický titul, je z dôvodu správnej kategorizácie práce a ohlasov potrebné spracovať takýto záznam zvlášť pre interného zamestnanca a zvlášť pre daného uchádzača.

Čl. 4

Kritériá kategorizácie publikovaných dokumentov

- (1) Kategórie publikovaných dokumentov sú označené trojpísmenovými kódmi. Dokumenty sú kategorizované podľa
 - a) originalnosti a druhovo-funkčnej charakteristiky dokumentu,
 - b) bibliografickej úrovne a charakteru dokumentu,
 - c) teritoriality a hodnotenia dokumentu.
- (2) Prvé písmeno vyjadruje originalnosť (pôvodnosť) a druhovo-funkčnú charakteristiku dokumentu
 - a) A - vedecké práce - práce, ktoré zverejňujú originálne (pôvodné) výsledky vlastnej práce autora alebo autorského kolektívu. Môže ísť o pôvodné alebo syntetizujúce vedecké práce vydávané vydavateľstvami vo vedeckých monografiách, vedeckých zborníkoch alebo časopisoch; vyznačujú sa tým, že sú pred vydaním posudzované (recenzované).
 - b) B - odborné práce - práce, ktoré nemajú vedecko-objaviteľský charakter, ich spracovanie si vyžaduje vysokú odbornú kvalifikáciu autora.
 - c) C - umelecké práce - pôvodné slovesné, dramatické a hudobné práce v publikovaných dokumentoch; umelecké preklady.
 - d) D - dizertačné a habilitačné práce - práce, na základe ktorých spracovateľ získal niektorý z akademických titulov alebo vedeckých hodností PhD., Dr., CSc., DrSc. alebo vedecko-pedagogický titul docent. Ak takáto práca vyšla knižne, uvádza sa len v príslušnej kategórii (napr. vedecké monografie).

¹⁾ § 85 ods. 5 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce

- e) E - prehľadové a hodnotiace práce - sumarizačné práce, ktoré z väčšej časti alebo vôbec neprinášajú nové, dovtedy nezaznamenané informácie, avšak sa vyznačujú vysokým stupňom originalnosti, pretože sústredením prevzatých informácií a ich hodnotením, zhustením, utriedením a pod. vytvárajú novú kvalitu. Patria sem aj *odborné preklady*, t.j. práce vyžadujúce okrem znalosti jazyka originálu aj hlboké odborné vedomosti z daného odboru.
 - f) F - zostavovateľské a redakčné práce - práce týkajúce sa výberu, odborného zostavenia alebo redakčného spracovania publikácií súborného charakteru, seriálov, sekundárnych informácií a pod.
 - g) G - popularizačné a iné práce - práce, ktoré populárnym spôsobom sprístupňujú širokej verejnosti výsledky vedeckovýskumnej a technickej teórie a praxe, práce oznamovacieho charakteru, práce uverejnené na internete a pod.
- (3) Druhé písmeno vyjadruje bibliografickú úroveň a charakter dokumentu
- a) A - monografie, práce typu kniha ako celok, okrem učebníc a projektov (minimálny rozsah 3 AH),
 - b) B - kapitoly v knihách, články a state splňajúce obsahom kritériá vedeckej monografie,
 - c) C - učebnice a učebné texty, kapitoly v učebniciach,
 - d) D - články v časopisoch, časti audiovizuálnych a multimediálnych dokumentov a pod.,
 - e) E - príspevky v zborníkoch,
 - f) F - plné texty alebo abstrakty prác v konferenčných zborníkoch, preprinty konferenčných materiálov,
 - g) G - správy, projekty, štandardy a legislatívne dokumenty,
 - h) H - elektronické informačné zdroje (súbory) umiestnené na internete,
 - i) I - iné.
- (4) Tretie písmeno vyjadruje teritorialitu a hodnotenie dokumentu
- a) A - dokumenty vydané v zahraničnom vydavateľstve (vydavateľstvá na území Českej republiky sa považujú za zahraničné po 1.1.1993),
 - b) B - dokumenty vydané v domácom vydavateľstve (vydavateľstvá na území Českej republiky sa považujú za domáce do 31.12.1992),
 - c) C - zahraničné karentované časopisy a recenzované zborníky,
 - d) D - domáce karentované časopisy a recenzované zborníky,
 - e) E - zahraničné nekarentované časopisy a nerecenzované zborníky,
 - f) F - domáce nekarentované časopisy a nerecenzované zborníky,
 - g) G - L - iné zaradenie.

Čl. 5

Postup pri spracovaní publikovaných dokumentov

- (1) Postup pri spracovaní diel viacerých autorov, alebo pri súborných dielach

- a) Ak sú na titulnom liste knižnej publikácie uvedení viacerí autori a jednotlivé časti (kapitoly, štúdie) nemajú vyznačených autorov, zaraďuje sa publikácia do kategórie monografií ako celok. Ak je to v publikácii uvedené, alebo to potvrdia autori, uvedie sa v zázname percentuálny podiel autorov. Takáto publikácia sa nerozpisuje po kapitolách.
 - b) Ak sú na titulnom liste uvedení viacerí autori, resp. jeden autor a kolektív, a jednotlivé časti (kapitoly, štúdie) majú vyznačených autorov, tiež sa odporúča vytvoriť jeden záznam monografie ako celku; v zázname sa uvedú všetci autori (aj tí, ktorí nie sú na titulnom liste).
 - c) Ak majú jednotlivé časti monografie rozsah najmenej 1 AH môžu sa vytvoriť záznamy častí tých autorov, ktorí podliehajú bibliografickej registrácii. Takýto rozpis na kapitoly sa môže urobiť vtedy, ak nie sú všetci, alebo väčšina autorov z jedného pracoviska. Záznamy o častiach sa zaradia do príslušnej kategórie Kapitoly v monografiách (učebniciach...). Ak sa urobí záznam publikácie ako celku, nerobia sa už záznamy častí a naopak, ak sa robia záznamy častí, nerobí sa záznam publikácie ako celku.
 - d) Ak je na titulnom liste uvedený len vedecký redaktor (resp. zostavovateľ) a v obsahu alebo pri jednotlivých častiach (kapitolách, štúdiách) sú uvedení autori, urobí sa jeden záznam o publikácii ako celku (v kategórii Redakčné a zostavovateľské práce) a zároveň sa vytvoria záznamy častí tých autorov, ktorí podliehajú bibliografickej registrácii. Záznamy o častiach sa označia príslušnou kategóriou, tzn. ak majú rozsah najmenej 1 AH ako Kapitoly v monografiách (učebniciach...). Ak je rozsah kapitoly menší ako 1 AH, zaraďí sa záznam o nej do kategórie Vedecké práce v recenzovanom, resp. nerecenzovanom zborníku alebo monografii.
 - e) Encyklopédie a výkladové slovníky sa popisujú ako celok v kategórii Odborné knižné publikácie. Ak je zostavovateľ z vykazovaného pracoviska a dielo sa nevykazuje ako knižná publikácia, popíše sa ako celok v kategórii Redakčné a zostavovateľské práce.
 - f) Ak má dokument viac autorov, je nevyhnutné zapísať ich všetkých (potrebné napr. pre elimináciu autocitácií) a v poradí, ako sú uvedení na dokumente.
- (2) Vykazovanie prác, ktoré majú viac vydaní alebo mutácií
- a) Pre práce, ktoré vyšli vo viacerých nezmenených vydaniach platí, že sa vykazuje len prvé vydanie. Ďalšie vydania (so všetkými vydavateľskými údajmi) sa zapíšu do poznámky. Ohlasy sa v tomto prípade pripisujú k prvému vydaniu. Toto pravidlo platí aj pre články v časopisoch alebo príspevky v zborníkoch, ktoré sa v nezmenenej forme publikujú aj v inom dokumente (napr. príspevok na konferencii uverejnený v zborníku z konferencie sa zverejní aj v časopise, alebo článok z jedného časopisu preberie iný časopis).
 - b) Pri prácach, ktoré vyšli vo viacerých rovnocenných jazykových mutáciách, rozhodne autor, ktorá mutácia sa má vykazovať. Ďalšie mutácie sa zapíšu do poznámky. Ohlasy sa pripisujú k vykazovanej jazykovej mutácii. Ak má takáto práca viac autorov, rozhodne prvý autor, ktorá mutácia sa vykazuje (ak tento autor nie je z príslušnej vysokej školy, rozhodne prvý autor, ktorý je z príslušnej vysokej školy).
 - c) Pri prácach, ktoré vyšli v tlačenej aj elektronickej forme (napr. článok v tlačenej časopise zároveň uverejnený aj v online verzii časopisu na internete) sa vykazuje prednostne tlačaná forma. Do poznámky sa zapíše, že práca bola zverejnená aj v elektronickej forme a uvedie sa URL adresa.

(3) Spracovanie príspevkov v zborníkoch a časopisoch

- a) Pri zaradovaní príspevkov v zborníkoch je rozhodujúcim kritériom skutočnosť, či ide o zborník z konferencie. Pri určovaní kategórie príspevkov v konferenčnom zborníku je určujúce miesto konania konferencie.
- b) Konferenčné príspevky uverejnené v časopisoch sú kategorizované ako konferenčné, zdrojovým dokumentom je časopis. Ak je konferenčný príspevok uverejnený v karentovanom časopise, uprednostní sa kategória karentovaného časopisu. V prípade, že príspevok vyjde aj v zborníku – pozri odsek 2 písm. a).
- c) Nekonferenčné zborníky sa kategorizujú podľa toho, či sú recenzované alebo nerecenzované, resp. či vyšli doma alebo v zahraničí.

(4) Problematika vykazovania viacerých foriem toho istého dokumentu (abstraktov, preprintov)

- a) Pri prácach, ktoré vyšli postupne vo viacerých formách - vo forme abstraktu, príp. posteru, či preprintu i úplného textu - sa registruje a vykazuje len úplný text. Predchádzajúce záznamy (záznamy o abstraktoch, posteroch, preprintoch) sa zlúčia a do poznámky sa uvedie existencia predchádzajúcich foriem publikácie; tzn. vykazuje sa len jeden záznam. Úplný text sa uprednostní aj v prípade, že je len v elektronickej forme a abstrakt vyšiel v tlačenej forme.
- b) Ak je vydaný abstrakt príspevku z konferencie v karentovanom časopise, pri určovaní kategórie uprednostníme kategóriu karentovaného časopisu (uvedený postup sa uplatňuje aj v prípade úplného textu).

(5) Slovníky, encyklopédie vrátane ohlasov - rozpis hesiel sa urobí len pre účely kvalifikačných postupov a zásadne len vtedy, ak ide o autorizované heslá, tzn., že je pri každom hesle uvedený autor hesla a heslá majú rozsah 1 AH a viac.

(6) Práce zverejnené na internete

- a) Príspevky v elektronických zborníkoch, časopisoch, knižné publikácie, ktoré majú všetky popisné údaje (názov a pôvodcu dokumentu, miesto vydania, vydavateľa, dátum vydania, ISBN, resp. ISSN) a uchovávať sa v digitálnych knižniciach a archívoch na internete alebo vyšli na hmotnom elektronickej médiu (napr. CD-ROM), sa zaradujú do rovnakých kategórií ako tlačene dokumenty.
- b) V prípade, že dokument zverejnený na internete je zverejnený aj na fyzickom nosiči (CD-ROM, tlačeneý dokument), záznamy sa zlúčia do jedného, priradí sa kategória dokumentu na fyzickom nosiči a skutočnosť, že dokument je aj na internete, sa uvedie v poznámke.
- c) V nadväznosti na písmeno a) a b) sa kategória BHG – Odborné práce zverejnené na internete nepoužíva. Ak práce zverejnené iba na internete nemajú potrebné popisné údaje (ako napr. miesto vydania, vydavateľ, ISBN – pozri vyššie) zaradia sa do kategórie Práce zverejnené na internete (GHG).

(7) Špecifické typy dokumentov, ako napr. mapy, notový materiál a pod., sa posudzujú individuálne. Pri ich kategorizácii je potrebné použiť niektorú z kategórií uvedených v článku 6.

Čl. 6

Kategórie publikačnej činnosti

(1) Kategórie publikačnej činnosti sa označujú kódom a názvom. Záväzné kódy, názvy a definície jednotlivých kategórií publikačnej činnosti sú uvedené v prílohe č. 1.

Čl. 7

Kritéria kategorizácie ohlasov

(1) V rámci ohlasov sa uvádzajú citácie, recenzie alebo umelecké kritiky na publikované dielo.

(2) Citácia je forma skráteného odkazu umiestnená v zátvorkách vnútri textu, alebo pripojená k textu ako poznámka v dolnej časti strany, na konci kapitoly, príp. na samom konci textu.²⁾ Citácia umožňuje identifikovať publikáciu, z ktorej bola prevzatá alebo parafrázovaná myšlienka a označuje presné umiestnenie takejto myšlienky alebo výňatku v zdrojovej publikácii. Bibliografické odkazy (zoznam použitej a/alebo citovanej literatúry) sú pre účely tejto smernice taktiež citáciami.

(3) Za citáciu nemožno považovať

- a) recenzie,
- b) uvedenie diela v referátovom časopise alebo báze dát inej ako citačný index ISI (napr. Medline, Chemical Abstracts, a pod.),
- c) uvedenie diela v samostatnej bibliografii,
- d) uvedenie „vybraných viet“ alebo „citátov“ v podobne pomenovaných rubrikách v novinách a populárnych časopisoch,
- e) výňatky z kníh uvádzané ako reklama na knihu,
- f) autocitácie, t.j. citácie, v ktorých autor odkazuje na tie práce, v ktorých je on sám autorom alebo spoluautorom,
- g) citácie v záverečných a kvalifikačných prácach (diplomové, rigorózne, dizertačné a habilitačné práce), výskumných správach a pod.,
- h) citácie encyklopédií a slovníkov vrátane hesiel v nich,
- i) informácie (poznámky, spomenutie a pod.) v správach a článkoch o podujatiach, o prezentácii diela.

(4) Recenzia je správa, hodnotiaci článok alebo štúdia či úvaha o recenzovanom dokumente. Autor recenzie nevyužíva, resp. nepreberá od autora recenzovaného diela myšlienky, ale hodnotí alebo upozorňuje na recenzovanú publikáciu.

(5) Za recenziu nemožno považovať

- a) oznamy o vydaní knihy v novinách a časopisoch,
- b) reklamné oznámenia o vydaní knihy,
- c) výňatky z kníh uvádzané ako reklama na knihu,
- d) uvedenie diela v referátovom časopise alebo báze dát,

²⁾ STN-ISO 690. Dokumentácia - Bibliografické odkazy - Obsah, forma a štruktúra. 1998.

- e) informácie (poznámky, spomenutie a pod.) v správach a článkoch o podujatiach, o prezentácii diela.
- (6) Umelecká kritika je hodnotenie umeleckého diela alebo prekladu uverejnené v časopise alebo zborníku.
- (7) Za zdroje informácií o ohlasoch sú považované citačné indexy ISI (Web of Science) a publikácie, v ktorých sa ohlasy nachádzajú.
- (8) Ak spracovaný ohlas je neskôr zaregistrovaný v citačnom indexe ISI (Web of Science), upraví sa kategória ohlasu na citáciu registrovanú v citačných indexoch a doplní sa skratka citačného indexu.
- (9) Pri zaradovaní ohlasu do príslušnej kategórie je rozhodujúce miesto vydania dokumentu.
- (10) Záväzné kódy a definície jednotlivých kategórií ohlasov sú uvedené v prílohe č. 2.

Čl. 8

Organizácia a deľba práce pri bibliografickej registrácii a vykazovaní publikačnej činnosti

- (1) Pre zabezpečenie bibliografickej registrácie a vykazovania publikačnej činnosti je nevyhnutná koordinácia činnosti a kooperácia medzi autormi, katedrami, fakultami a akademickými (univerzitnými, príp. fakultnými) knižnicami vysokých škôl.
- (2) Proces registrácie sa delí na etapy
 - a) určenie kategórie publikačnej činnosti (príp. percentuálneho podielu na jej vzniku) alebo ohlasu – o zaradení publikácie alebo ohlasu do príslušnej kategórie rozhoduje autor publikácie (uvedie sa príslušný kód podľa prílohy č. 1 resp. prílohy č. 2),
 - b) zber - za vykazovanie publikačnej činnosti a ohlasov sú zodpovední autori; podklady sa zbierajú a priebežne odovzdávajú do knižníc tak, ako dokumenty vznikajú; odporúča sa, aby si každé pracovisko vysokej školy (katedra, ústav, klinika, a pod.) dohodlo prostredníctvom povereného pracovníka spôsob spolupráce s akademickou knižnicou v oblasti registrácie publikačnej činnosti,
 - c) spracovanie bibliografických záznamov o publikačnej činnosti a ohlasoch - zabezpečujú pracovníci akademických knižníc; pred spracovaním overia formálnu stránku zaradenia publikácií a ohlasov; spracovanie sa realizuje zásadne na základe pôvodného dokumentu, príp. jeho kópie,
 - d) sprístupnenie výsledkov spracovania bibliografickej registrácie publikačnej činnosti a ohlasov prostredníctvom verejne dostupnej databázy publikačnej činnosti.
- (3) Autor pripravuje podklady pre bibliografickú registráciu a archiváciu svojej publikačnej činnosti podľa interných pokynov príslušnej vysokej školy. Zdrojom pre bibliografickú registráciu je pôvodný dokument, prípadne jeho časti, alebo ich kópie, ktoré ho jednoznačne identifikujú. V závislosti od typov dokumentov je potrebné dokladovať nasledovné
 - a) knihy - titulný list, tiráž a obsah,
 - b) články (state) z časopisov a zborníkov, kapitoly z kníh
 - 1. titulná strana zdrojového dokumentu, obsah časopisu (zborníka) a tiráž zdrojového dokumentu,
 - 2. text štúdie alebo článku,

- c) dokumenty zverejnené na internete - relevantné časti dokumentu vytlačené z internetu alebo kópiu dokumentu v elektronickej forme,
 - d) audiovizuálne, multimedialne a elektronické dokumenty (CD, videokazety, DVD a pod.) - kópiu obalu a relevantných častí dokumentu vytlačených po otvorení dokumentu,
 - e) ohlasy na publikačnú činnosť (pokiaľ je v SR prístupná databáza Web of Science, nie je potrebné v tlačenej forme dokladovať ohlasy uvedené v citačných indexoch)
 - 1. titulný list citujúceho dokumentu,
 - 2. obsah a tiráž citujúceho dokumentu,
 - 3. strana dokumentu, na ktorej je citácia uvedená.
- (4) Akademické knižnice
- a) na základe dodaných podkladov spracúvajú bibliografické záznamy o publikovaných dokumentoch a zapisujú ohlasy, t.j. pravidelne aktualizujú centrálnu databázu publikačnej činnosti vysokej školy,
 - b) archivujú doručené dokumenty, resp. ich kópie tak, aby boli prístupné k nahliadnutiu, overeniu správnosti údajov, pre potreby následnej kontroly a pod., pripravujú potrebné výstupy a štatistické prehľady z databázy publikačnej činnosti.

Čl. 9

Účinnosť

- (1) Táto smernica nadobúda účinnosť dňom 1. septembra 2005.

Minister

Zoznam príloh

Príloha č. 1: Kategórie publikačnej činnosti

Príloha č. 2: Kategórie ohlasov

Príloha č. 3: Definície základných pojmov

Obsah

SMERNICA Č. 13/2005-R Z 31. AUGUSTA 2005 O BIBLIOGRAFICKEJ REGISTRÁCI A KATEGORIZÁCI PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI A OHLASOV 1

Čl. 1	Úvodné ustanovenia	1
Čl. 2	Predmet bibliografickej registrácie	1
Čl. 3	Základné pravidlá bibliografickej registrácie	2
Čl. 4	Kritériá kategorizácie publikovaných dokumentov	2
Čl. 5	Postup pri spracovaní publikovaných dokumentov	3
Čl. 6	Kategórie publikačnej činnosti	6
Čl. 7	Kritériá kategorizácie ohlasov	6
Čl. 8	Organizácia a deľba práce pri bibliografickej registrácii a vykazovaní publikačnej činnosti	7
Čl. 9	Účinnosť	8
Zoznam príloh		9
Obsah		10